

**АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ**

УКФ

**ДОСВІД ГРАНТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЕД
ДІЯЧІВ КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ**

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Досвід грантової діяльності.....	4
Поінформованість щодо грантових пропозицій.....	4
Досвід подачі грантових заявок.....	6
Досвід отримання гранту.....	9
Імідж та репутація УКФ.....	14
Впізнаваність УКФ.....	14
Репутація УКФ.....	15
Сприйняття УКФ.....	15
Оцінка грантових програм.....	18
Висновки.....	21

ВСТУП

УКФ продовжує досліджувати стан української культури в умовах війни. Результати аналітичних досліджень УКФ використовуються для вдосконалення поточної роботи УКФ, а також беруться до уваги у практичній діяльності державних та недержавних організацій культурної сфери.

У липні-серпні 2024 року Фонд реалізував дослідження грантової діяльності серед діячів культурної сфери з фокусом на ролі УКФ в мережі організацій-грантодавців, його іміджі та репутації.

Мета 1: з'ясувати особливості грантової діяльності серед діячів та організацій культурної сфери в Україні.

Завдання:

- з'ясувати рівень поінформованості митців та організацій культурної сфери про грантові можливості;
- встановити ключові фактори, які перешкоджають митцям та організаціям подаватися на грантові програми;
- визначити вплив гранту на діяльність митців та організацій культурної сфери;
- з'ясувати чинники, які підвищують шанси на отримання гранту.

Мета 2: дослідити імідж та репутацію УКФ.

Завдання:

- з'ясувати рівень впізнаваності УКФ серед представників культурної спільноти;
- виміряти репутацію УКФ серед діячів культурної сфери;
- визначити сильні та слабкі сторони образу УКФ у публічному просторі;
- проаналізувати оцінку грантових програм УКФ представниками культурної спільноти.

Метод збору даних: анкетування онлайн.

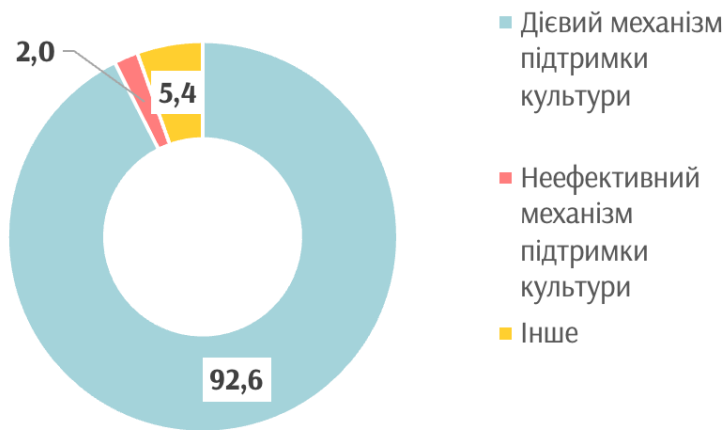
Вибіркова сукупність: 202 респонденти – фахівці культурної сфери, з яких 59,9% представляють державні/комунальні організації, а 40,1% – недержавні організації та ФОПи. 52% респондентів були заявниками УКФ; 67,8% мають фахову освіту у сфері культури. Через обмеженість вибірки дослідження має пошуковий характер, тому отриману інформацію не можна поширювати на всю професійну групу культурних діячів України. Водночас виявлені емпіричні характеристики можуть розглядатися як такі, що мають значення в проявах групи. Обробку даних здійснено за допомогою програми SPSS.

Терміни реалізації опитування: збір даних проводився у період з 25.07.2024 по 29.08.2024.

ДОСВІД ГРАНТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

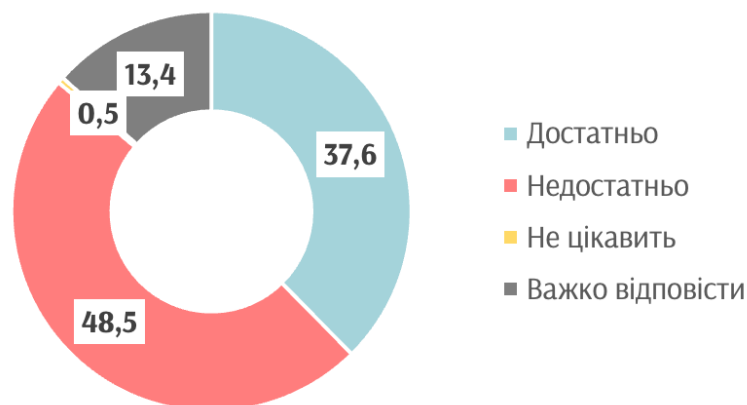
Поінформованість щодо грантових пропозицій

Переважає більшість респондентів переконані, що гранти на культурну діяльність є ефективним механізмом підтримки культури – 92,6%, і лише 2% зазначили про неефективність (Діаграма 1). 5,4% фахівців дали власні визначення механізму грантової підтримки. Так, найчастіше згадуються негативні характеристики грантів на культурну діяльність, зокрема корумпованість і забюрократизованість процедури, отримання грантів одними і тими самими людьми, що призводить до демотивації, а також несистемність та тимчасовість грантового фінансування.

Діаграма 1 – На вашу думку, гранти на культурну діяльність – це:, %, N=202

Попри високу оцінку ефективності грантів, 48,5% відзначають брак інформації про існуючі грантові пропозиції в культурній сфері (Діаграма 2).

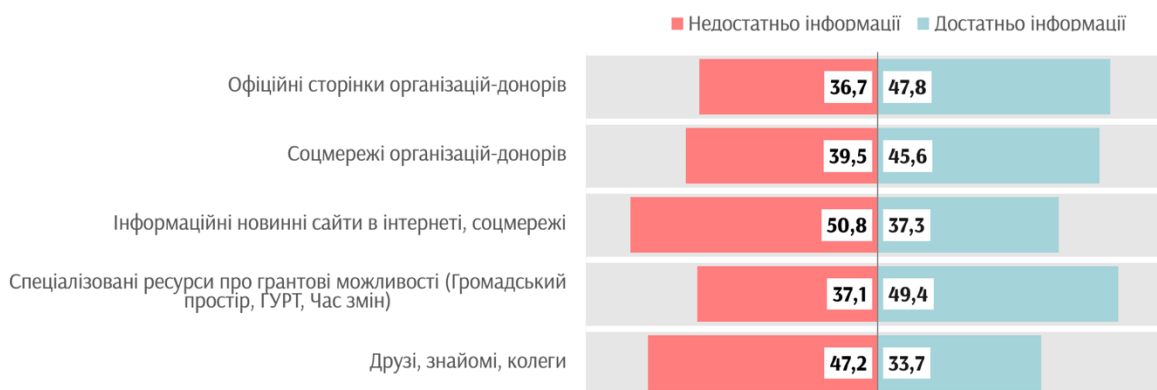
Діаграма 2 – Чи достатньо вам інформації про грантові пропозиції у культурній сфері?, %, N=202

Лідуючі позиції серед джерел інформації про грантові пропозиції займають новинні сайти та соціальні мережі, зокрема соцмережі організацій-донорів. Деяко рідше культурні діячі отримують інформацію з офіційних сайтів організацій-

донорів; від друзів, знайомих та колег і зі спеціалізованих ресурсів для пошуку інформації про грантові можливості (Діаграма 3). І хоча оцінка достатності інформації варіюється в залежності від джерела (Діаграма 4), варто констатувати, що жодне з них не дає повної та вичерпної інформації про грантові пропозиції.

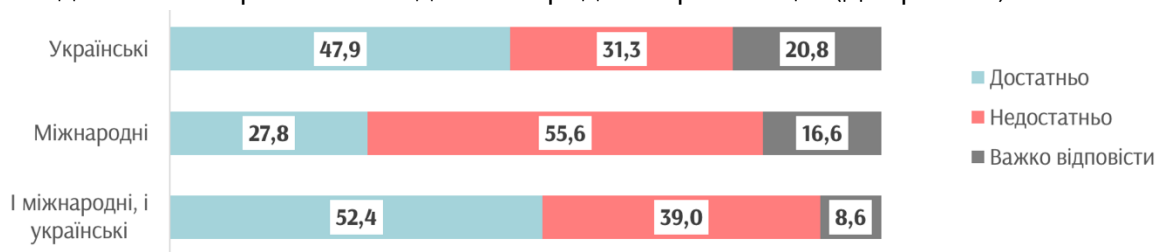

Діаграма 3 – Звідки ви отримуєте інформацію про грантові пропозиції у культурній сфері?, %, N=202

Діаграма 4 – Оцінка поінформованості про грантові пропозиції у розрізі основних джерел інформації, %, N=202

Найчастіше брак інформації про грантові пропозиції відзначають респонденти, які подаються на гранти лише до міжнародних організацій (Діаграма 5).

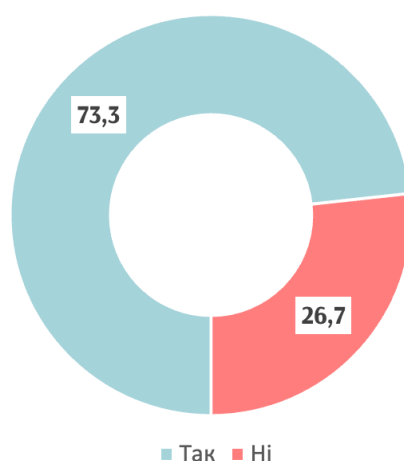

Діаграма 5 – Оцінка поінформованості про грантові пропозиції у розрізі типу грантів, % (серед респондентів, які мають досвід подачі на грантові програми, N=148)

На думку респондентів, головними грантодавцями у сфері культури України є УКФ, House of Europe, Креативна Європа, USAID та Держкіно. Ці організації респонденти називали найчастіше, відповідаючи на відкрите запитання. Загалом було згадано понад 30 організацій-донорів, що говорить про широку обізнаність діячів культурної сфери щодо грантодавців у сфері культури.

Досвід подачі грантових заявок

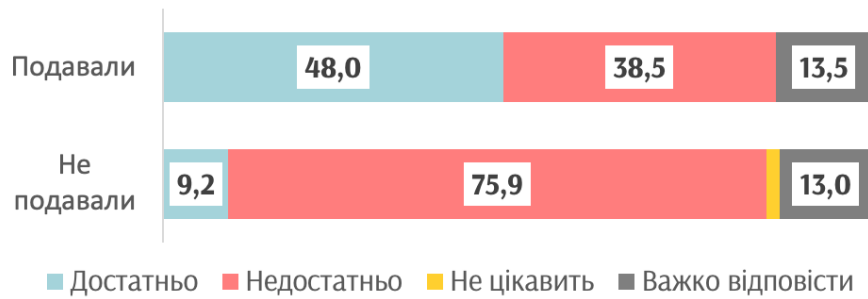
Більшість респондентів (73,3%) самостійно або у складі організацій подавали заявки на грант (Діаграма 6). Тим, хто не подавались на гранти, найбільше заважає брак досвіду (75,9%) і складність процедури (44,4%) (Діаграма 7). Закономірно, що фахівцям, які не мали досвіду подачі заявок раніше, також не вистачає інформації про грантові можливості (75,9%) у порівнянні з тими, хто має такий досвід (Діаграма 8).

Діаграма 6 – Чи маєте ви/ваша організація досвід подачі заявок на отримання грантів?, %, N=202

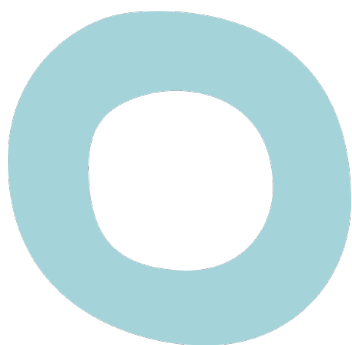

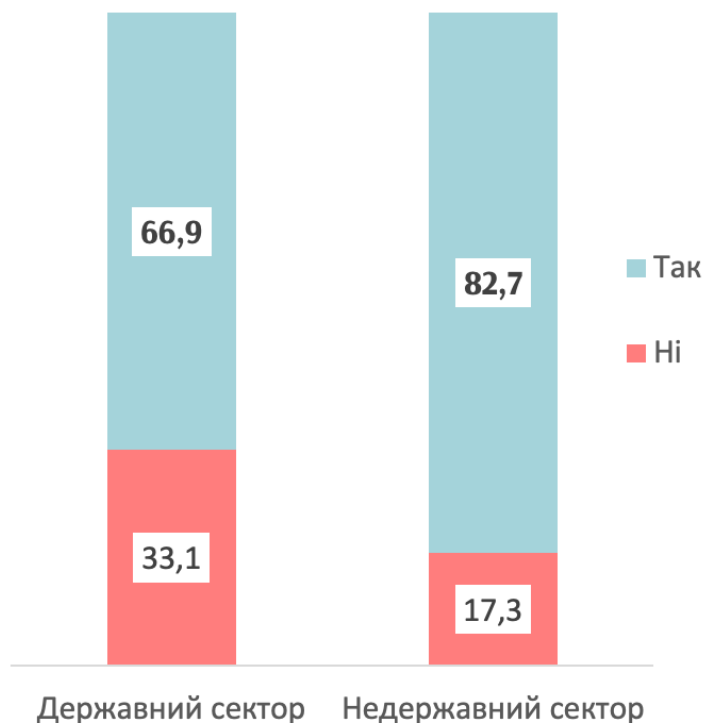
Діаграма 7 – Що заважає вам/вашій організації подати заявки на отримання грантів?, %, N=54

Діаграма 8 – Поінформованість в залежності від досвіду подачі заявок, %, N=202

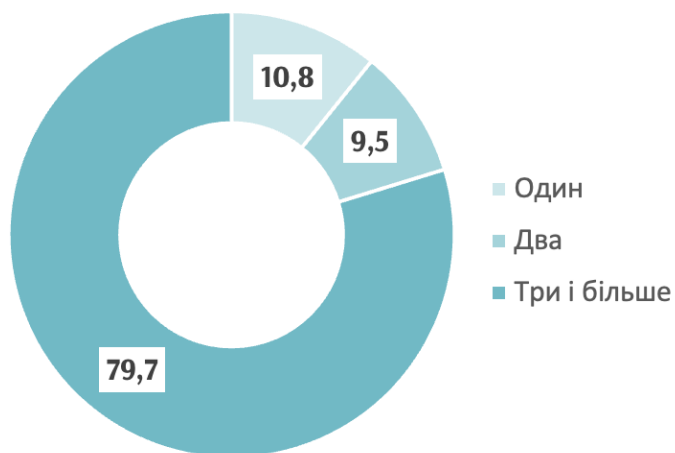
У недержавному секторі більше фахівців, які мали досвід подачі заявки на грант раніше (82,7%), на відміну від представників державних і комунальних організацій (66,9%) (Діаграма 9).

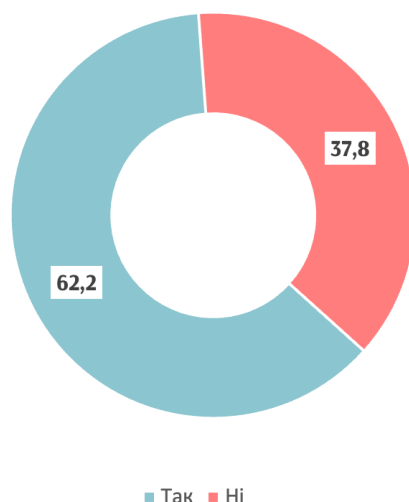

Діаграма 9 – Досвід подачі заявок в залежності від ОПФ, %, N=202

Респонденти загалом мають значний досвід подачі заявок на гранти: 79,7% фахівців подавали заявку щонайменше три рази. Один-два рази подавали заявки 20,3% опитаних відповідно (Діаграма 10). 62,2% респондентів зазначають, що почали частіше подавати заявки на гранти після 24 лютого 2022 року (Діаграма 11).

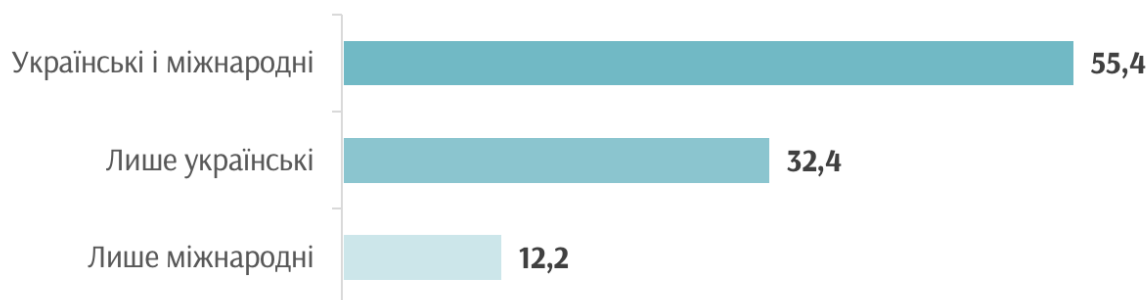

Діаграма 10 – Скільки разів ви/ваша організація подавали заявку на гранти на культурну діяльність?, % (серед респондентів, які мають досвід подачі на грантові програми, N=148)

Діаграма 11 – Чи стали ви частіше подаватися на гранти після 24 лютого 2022 року?, % (серед респондентів, які мають досвід подачі на грантові програми, N=148)

Понад половина респондентів мала досвід подачі заявок на гранти і в українських, і в міжнародних організаціях-донорах. Третина подавалися лише в українські організації. Незначна частина респондентів (12,2%) подавалася на гранти виключно до міжнародних донорів (Діаграма 12).

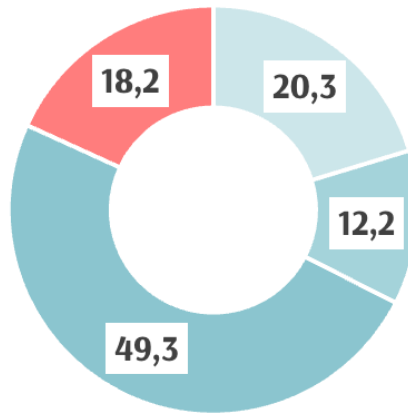

Діаграма 12 – На які грантові програми ви подавали заявку(-и)?, % (серед респондентів, які мають досвід подачі на грантові програми, N=148)

Досвід отримання гранту¹

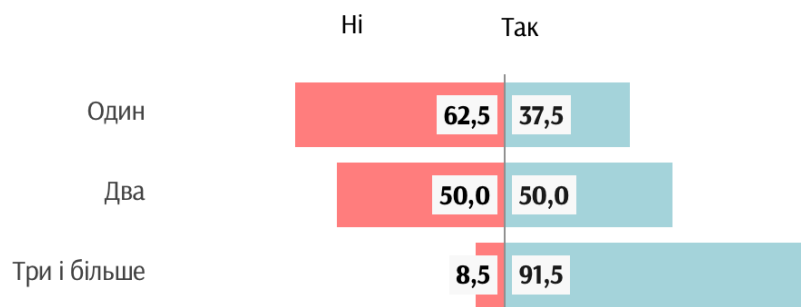
Більшість організацій/митців після подачі заявки отримували грант хоча б один раз – 81,8%. Причому майже половина з них (49,3%) виграла грант щонайменше тричі. Лише 18,2% жодного разу не отримували грантової підтримки (Діаграма 13). Чим більше організація/митець подається на гранти, тим більше зростає шанс їх отримання (Діаграма 14).

¹ серед респондентів, які мають досвід подачі на грантові програми (N=148)

■ Один ■ Два ■ Три і більше ■ Жодного

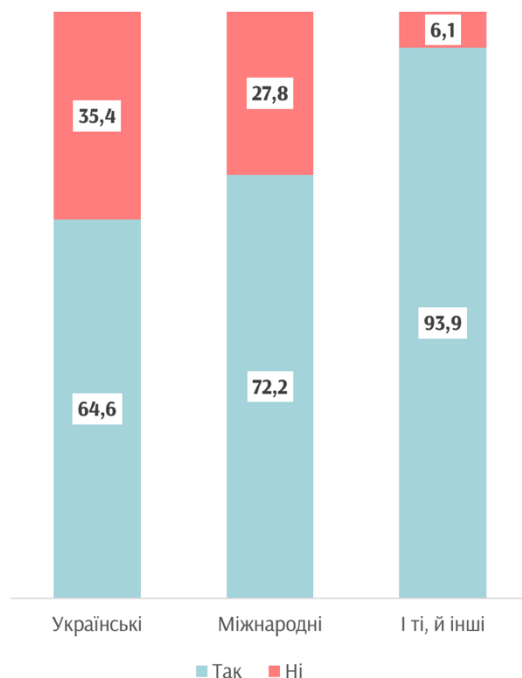
Діаграма 13 – Скільки разів ви/ваша організація вигравали грант на культурну діяльність?, %, N=148

Діаграма 14 – Отримання гранту в залежності від кількості поданих заявок, %, N=148

Ті заявники, які подавалися і на міжнародні, і на українські грантові програми, частіше серед інших вигравали грант – 93,9%. Серед заявників, які подаються лише на міжнародні програми, вигравали грант 72,2%. Серед тих, хто обирає виключно українські програми, – 64,6% (Діаграма 15).

Діаграма 15 – Отримання гранту хоча б один раз в залежності від типу конкурсних програм, %, N=148

Більшість респондентів відзначають вплив отриманого гранту на їхню діяльність/діяльність організації – 96,7%. Здебільшого грант сприяв створенню нових культурних продуктів (75,2%) і покращенню матеріально-технічної бази (57%) (Діаграма 16). При цьому для представників недержавного сектору у порівнянні з державним отримання гранту частіше сприяло збереженню/відкриттю нових робочих місць, збереженню організації як інституції, а також виходу на нові ринки за кордоном. Натомість представники державного сектору частіше відзначають покращення матеріально-технічної бази (71,9%) (Діаграма 17).

Діаграма 16 – Як отримання гранту вплинуло на вас/вашу організацію?, % (серед респондентів, які вигравали грант, N=121)

Діаграма 17 – Вплив гранту у розрізі ОПФ, % (серед респондентів, які вигравали грант, N=121)

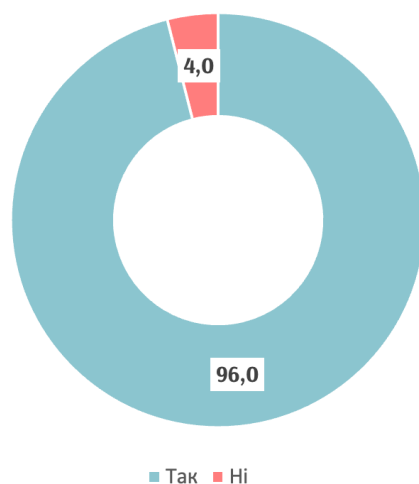
Під час реалізації своїх проєктів 79,3% грантоотримувачів стикалися з різними викликами. Найчастіше проблемами були: зростання цін на товари/послуги (42,1%) і затримка грантових надходжень (39,7%). Ще дві суттєві перешкоди безпосередньо пов'язані з умовами війни: проблеми з електроенергією та інтернетом (30,6%) і

загроза безпеці (24,8%) (Діаграма 18). Перераховані проблеми однаковою мірою характерні для представників різних форм власності.

Діаграма 18 – Які проблеми у вас виникали в процесі реалізації грантового проєкту?, % (серед респондентів, які вигравали грант, N=121)

Попри брак досвіду у деяких опитаних та незважаючи на проблеми, що виникають при реалізації грантових проєктів, 96% респондентів зацікавлені брати участь у грантових конкурсах в майбутньому (Діаграма 19).

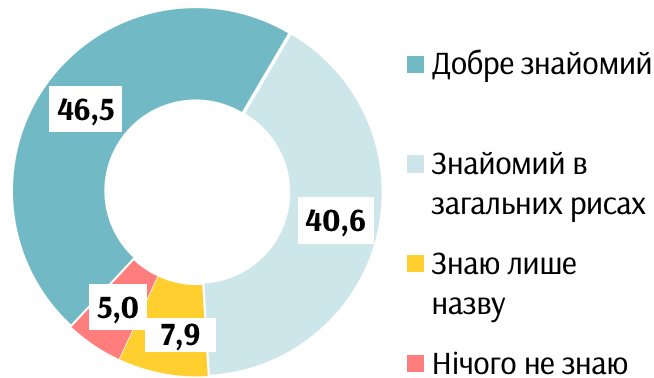

Діаграма 19 – Чи зацікавлені ви брати участь у грантових конкурсах у майбутньому?, %, N=202

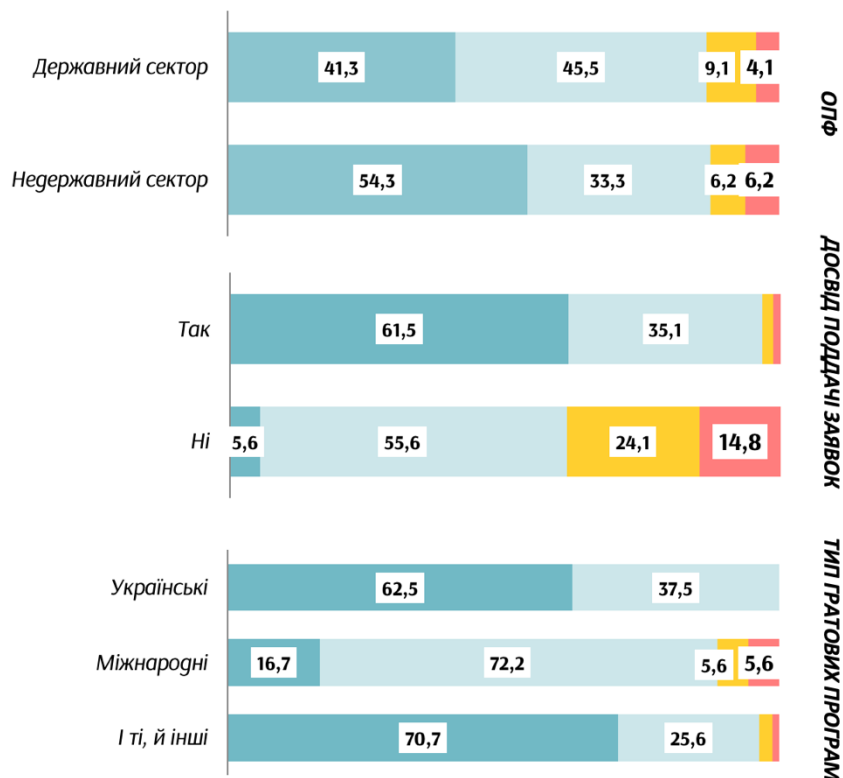
ІМІДЖ ТА РЕПУТАЦІЯ УКФ

Впізнаваність УКФ

Понад 87% респондентів загалом знайомі з діяльністю УКФ (Діаграма 20). Набагато краще ознайомлені з роботою Фонду ті, хто мають більший досвід подачі грантових заявок у культурній сфері. Більшою мірою добре знайомі з діяльністю Фонду фахівці недержавного сектору і ті, хто подаються лише на українські або і на українські, і на міжнародні грантові програми (Діаграма 21).

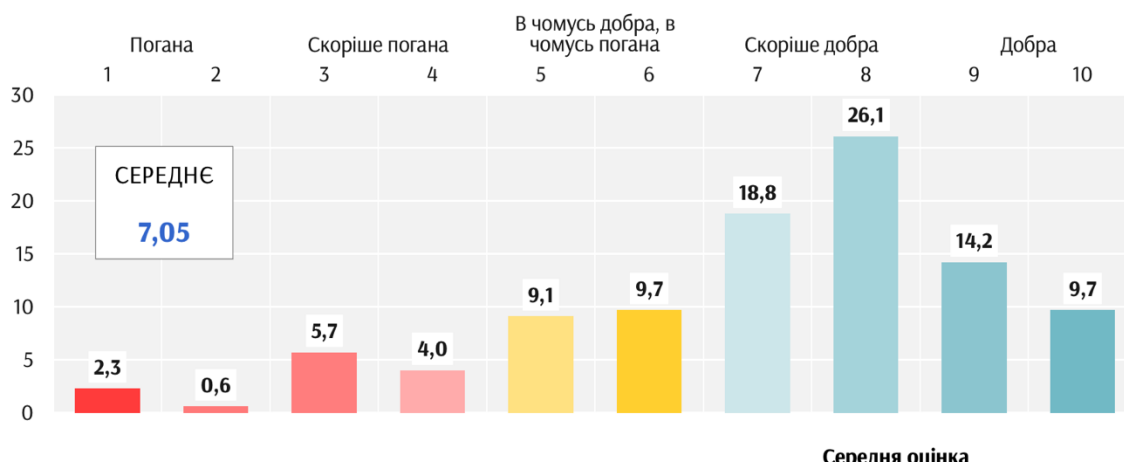
Діаграма 20 – Чи знайомі ви з діяльністю Українського культурного фонду (УКФ)?, %, N=202

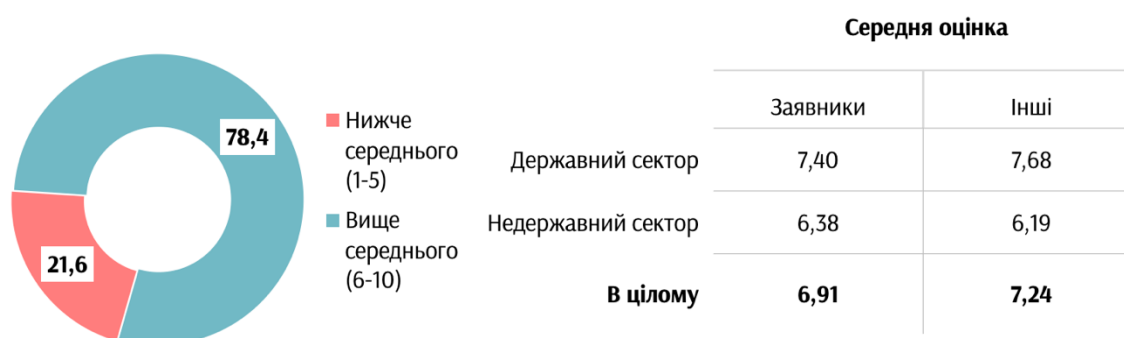
Діаграма 21 – Впізнаваність УКФ у розрізі груп, %, N=202

Репутація УКФ

У цілому нинішня репутація УКФ є скоріше позитивною – понад три чверті респондентів оцінюють репутацію Фонду вище середнього. Середня оцінка репутації УКФ становить 7,05 з 10 (Діаграма 22). Також простежується тенденція, що представники державного сектору оцінюють репутацію Фонду вище, ніж діячі культури з недержавних організацій. Крім того, оцінка репутації УКФ вища серед тих, хто не подавався до Фонду у якості заявника (Діаграма 23).

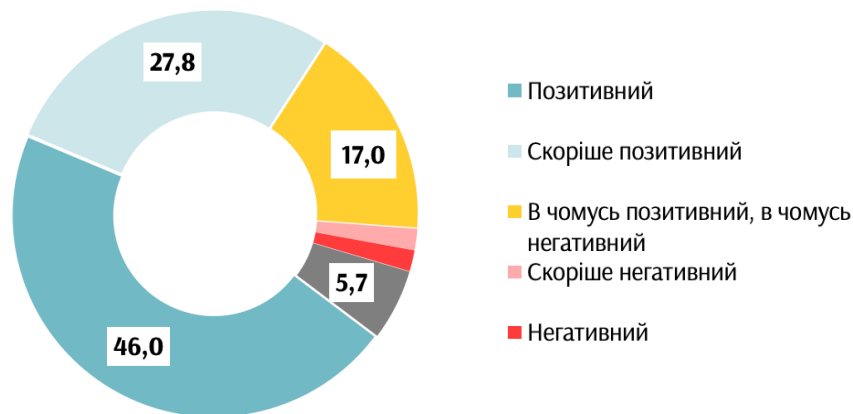
Діаграма 22 – Яку репутацію, на вашу думку, має УКФ?, % (серед тих, хто знайомий з діяльністю УКФ, N=176)

Діаграма 23 – Оцінка репутації УКФ у розрізі груп, % (серед тих, хто знайомий з діяльністю УКФ, N=176)

Сприйняття УКФ

УКФ у цілому позитивно впливає на культурну сферу України, про що зазначили 73,8% респондентів, які знайомі з діяльністю установи. Лише 3,4% визначили вплив УКФ на сферу культури як у цілому негативний (Діаграма 24). Серед основних сильних сторін Фонду опитані виділяють те, що він надає підтримку широкому спектру культурних проєктів (75,6%), дає шанс для митців реалізувати свою творчу ідею (57,4%) і загалом сприяє розвитку культурної сфери (44,3%) (Діаграма 25).

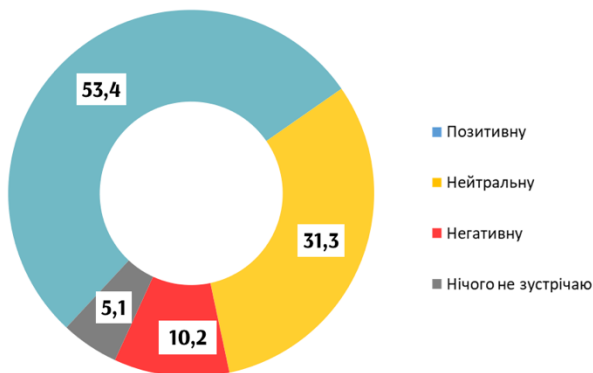

Діаграма 24 – На ваш погляд, який вплив в цілому має УКФ на сферу культури?, % (серед тих, хто знайомий з діяльністю УКФ, N=176)

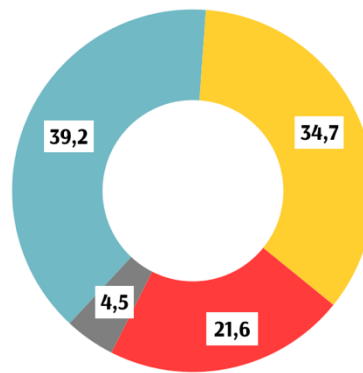

Діаграма 25 – На ваш погляд, які сильні сторони у УКФ?, % (серед тих, хто знайомий з діяльністю УКФ, N=176)

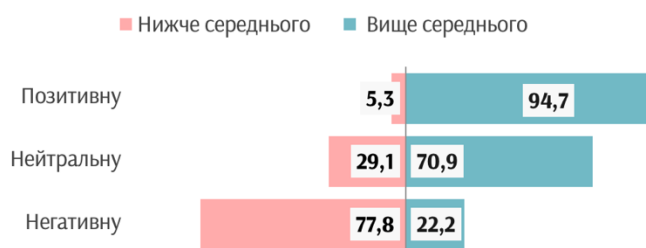
І в медіа, і в середовищі діячів культури переважно лунає позитивна або нейтральна інформація про УКФ. На думку респондентів, більше негативної інформації про Фонд зустрічається в середовищі фахівців культурної галузі, ніж у медіа (Діаграми 26–27). Водночас спостерігається пряма кореляція між оцінкою характеру інформації про УКФ та його репутацією (Діаграми 28–29), що зумовлює необхідність вироблення стратегії ефективного позиціонування УКФ у публічному просторі.

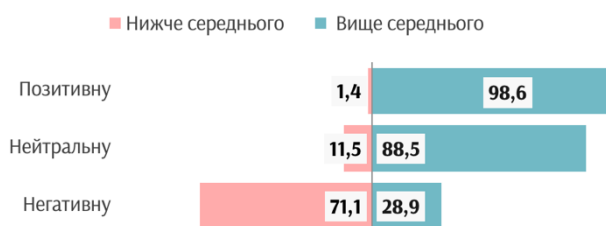
Діаграма 26 – Яку інформацію про УКФ ви найчастіше зустрічаєте у **медіа**?, %, N=176

Діаграма 27 – Яку інформацію про УКФ ви найчастіше чуєте у **середовищі колег**?, %, N=176

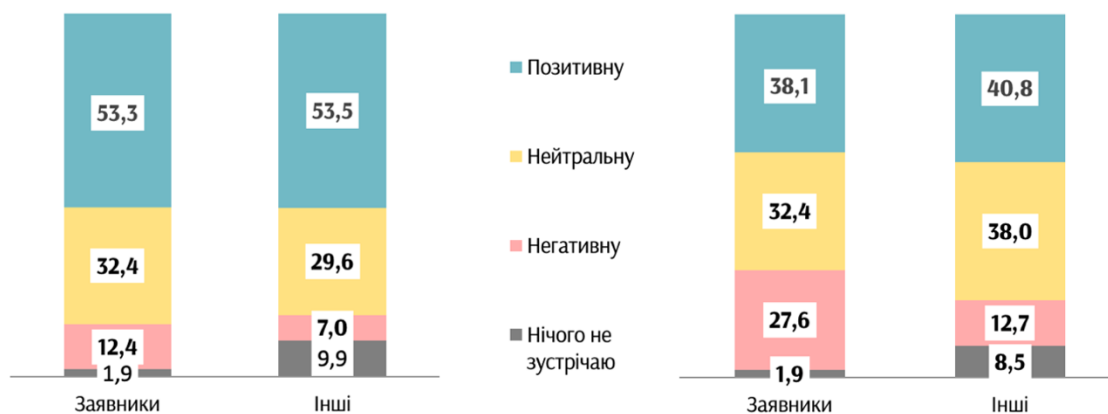

Діаграма 28 – Оцінка репутації УКФ в залежності від інформації у **медіа**, %, N=176

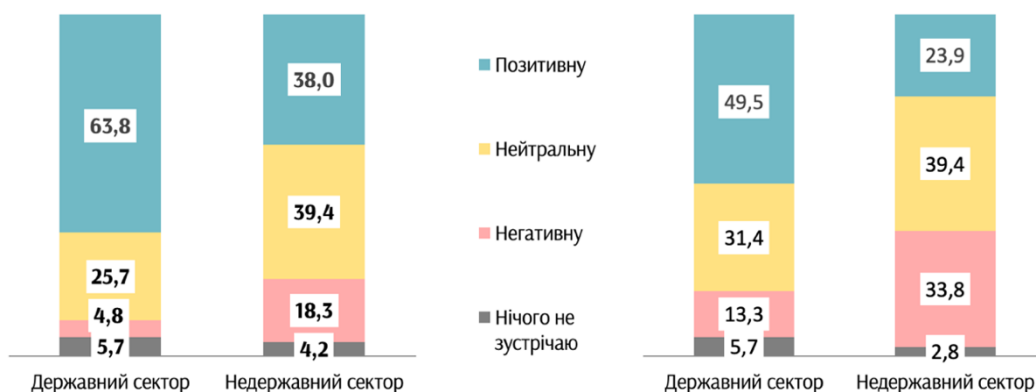

Діаграма 29 – Оцінка репутації УКФ в залежності від інформації у **середовищі колег**, %, N=176

Представники недержавного сектору частіше вказують на негативну оцінку інформації про УКФ як у медіа, так і в середовищі колег. Респонденти, які були заявниками УКФ, також більш негативно оцінюють інформацію, що поширюється про Фонд у середовищі колег (Діаграми 30-31).

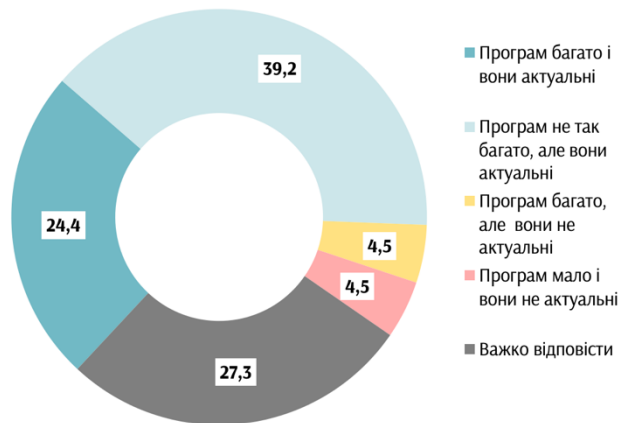
Діаграма 30 – Інформація у медіа у розрізі груп, %, N=176

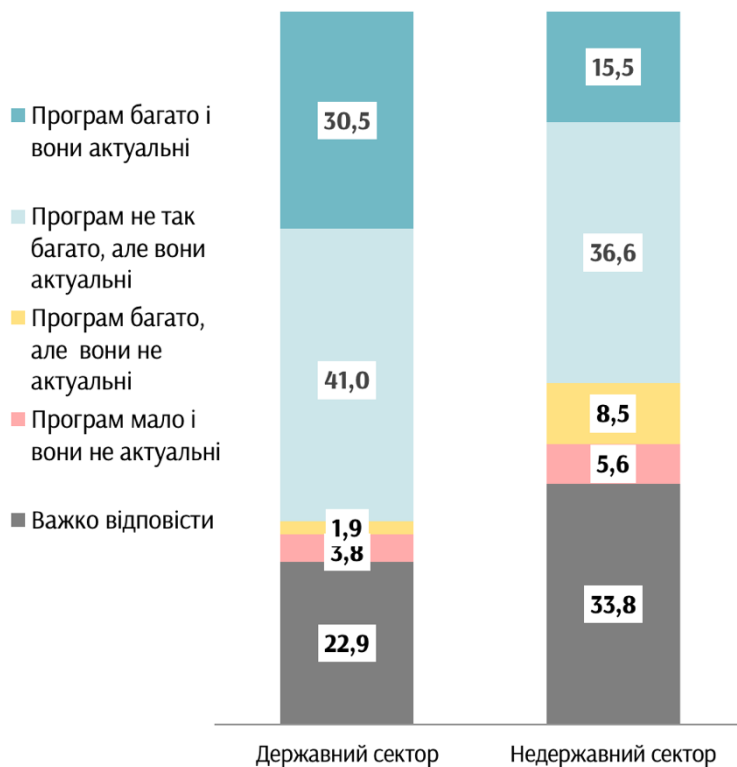
Діаграма 31 – Інформація серед колег у розрізі груп, %, N=176

Оцінка грантових програм

Понад 60% респондентів вважають нинішні програми Фонду актуальними. Водночас більше чверті опитаних не можуть відповідати на запитання щодо якості програм (Діаграма 32). Загалом представники державного сектору вище оцінюють актуальність програм Фонду у порівнянні з представниками недержавного (Діаграма 33). На відкрите запитання, яке стосувалося того, який з напрямків УКФ має розвивати, не спостерігається однотайності. Представники різних секторів культури висловлюють потребу у підтримці їх профільного напрямку, зокрема у сфері кіно, бібліотек, мистецької освіти, підтримці локальних культурних ініціатив та організацій тощо.

Діаграма 32 – Як би ви оцінили кількість та актуальність грантових програм УКФ на сьогодні?, %, N=176

Діаграма 33 – Оцінка програм у розрізі ОПФ, %, N=176

Ключовою перешкодою для подачі заявки до УКФ є складність процедури. Про це зазначили 28,4% респондентів. Водночас чверть не зустрічає ніяких перешкод (Діаграма 34). Респонденти, які не були заявниками УКФ, частіше у порівнянні із заявниками вказують на брак інформації (14,1% та 1% відповідно) та недостатній рівень фінансової підтримки (9,9% та 2,9% відповідно).

Діаграма 34 – Що заважає вам подавати заявки в УКФ?, %, N=176

ВИСНОВКИ

- Результати опитування демонструють, що переважна більшість опитаних працівників культури вважають гранти ефективним та дієвим механізмом підтримки культурної сфери.

- Ефективним способом отримання актуальної інформації щодо грантових пропозицій у культурній сфері є моніторинг спеціалізованих інформаційних ресурсів, офіційних сайтів і соцмереж організацій-донорів. При цьому майже половина респондентів зазначила, що їм загалом недостатньо інформації про грантові можливості. Імовірними засобами покращення інформування щодо грантових можливостей могли б стати заходи мережування у культурній сфері чи окремі проєкти, спрямовані на поліпшення комунікації між фахівцями галузі.

- Головними перешкодами для подачі на грант у культурній сфері є брак досвіду і складність процедури.

- Результати опитування підтверджують закономірну тенденцію, що гранти на культурну діяльність частіше отримують ті заявники, які подаються по кілька разів і на різні програми (українські та міжнародні). При цьому представники недержавного сектору є більш активними у грантовій діяльності. Переважна більшість респондентів зацікавлені й надалі брати участь у грантових конкурсах.

- У першу чергу гранти на діяльність культурних діячів/організацій сприяють створенню нових культурних продуктів. Причому представникам недержавного сектору гранти частіше допомагають стабілізувати та розвинути поточну діяльність, тоді як представникам державного сектору – покращити матеріально-технічну базу.

- У нинішніх умовах ключовими перешкодами під час реалізації грантових проєктів є зростання цін і затримка надходження грантових коштів. Натомість фактор відключень електроенергії чи безпекові питання мають меншу важливість.

- Рівень впізнаваності УКФ є достатньо високим в українському культурному середовищі – більшість респондентів або добре знайомі з його діяльністю, або знають про Фонд у загальних рисах.

- Нині репутація Фонду в цілому позитивна. Більшість респондентів зазначають, що УКФ добре впливає на культурну сферу і має низку сильних сторін, зокрема підтримує широкий спектр культурних проєктів. При цьому репутація

Фонду оцінюється вище представниками державного сектору у порівнянні з недержавним.

- Негативна оцінка діяльності УКФ частіше спостерігається у середовищі діячів культурної сфери, натомість у медіа імідж Фонду більш позитивний.

- Щодо оцінки програм і розвитку УКФ переважає думка, що в нинішніх умовах діяльність Фонду охоплює актуальні напрямки, і зараз важко виділити якийсь напрямок чи сектор, який УКФ має підтримувати додатково.

- Основною причиною, яка стримує представників культурної спільноти подаватися до УКФ, є складність процедури. Тому поряд з пріоритетним завданням поширення досвіду грантової роботи у культурній сфері, актуальним стає запровадження додаткових грантових програм для новачків із простішою процедурою подачі та звітності.